

Βρυξέλλες, 8 Φεβρουαρίου 2022
(OR. fr)

Διοργανικός φάκελος:
2021/0366(COD)

5870/1/22
REV 1

ENV 96
CLIMA 50
FORETS 5
AGRI 34
RELEX 123

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων
Θέμα:	Κανονισμός για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της ΕΕ και την εξαγωγή προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών <i>Συζήτηση προσανατολισμού</i>

Επισυνάπτεται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες **αναθεωρημένο** ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας ενόψει της συζήτησης προσανατολισμού που θα πραγματοποιηθεί σχετικά με το ανωτέρω θέμα κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γεωργίας και Αλιείας της 21ης Φεβρουαρίου 2022.

Οι αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη μορφή του κειμένου (σελίδα 3, παράγραφος 6· σελίδα 5, παράγραφοι 3 και 4) επισημαίνονται με έντονους και υπογραμμισμένους χαρακτήρες· οι διαγραφές επισημαίνονται με αγκύλες.

**Ενημερωτικό σημείωμα της Προεδρίας προς το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας της 21ης
Φεβρουαρίου**

**Πρόταση κανονισμού για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την
εξαγωγή από την ΕΕ ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την
αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών**

Στις 17 Νοεμβρίου 2021, η Επιτροπή διαβίβασε πρόταση κανονισμού για τη διαθεσιμότητα στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και την εξαγωγή από την ΕΕ ορισμένων βασικών και παράγωγων προϊόντων που συνδέονται με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Στόχος είναι τα προϊόντα που αγοράζουν, χρησιμοποιούν και καταναλώνουν οι πολίτες στην αγορά της Ένωσης να μην συντελούν στην αποψίλωση και στην υποβάθμιση των δασών παγκοσμίως.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση **συστήματος υποχρεωτικής δέουσας επιμέλειας** για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης και τους εμπόρους που διαθέτουν τα σχετικά προϊόντα στην αγορά της ΕΕ ή τα εξάγουν από την αγορά της ΕΕ, σε συνδυασμό με **συγκριτική αξιολόγηση των χωρών** προέλευσης ή παραγωγής των προϊόντων. Ο κανονισμός αυτός συνιστά, κατά βάση, την απάντηση στο πιεστικό αίτημα της κοινωνίας (όπως καταδεικνύει το πολύ υψηλό επίπεδο συμμετοχής στη διαδικτυακή διαβούλευση που ξεκίνησε η Επιτροπή), αίτημα που συνδέεται ιδίως με τον προβληματισμό σχετικά με την εξέλιξη των δασών σε παγκόσμιο επίπεδο (μεταξύ 1990 και 2020, χάθηκαν 420 εκατομμύρια εκτάρια δασών παγκοσμίως, έκταση μεγαλύτερη από την Ευρωπαϊκή Ένωση).

Ο κανονισμός αυτός θα συμβάλλει στην εφαρμογή των ίδιων περιβαλλοντικών προτύπων σε όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ, καθώς και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας, τηρώντας παράλληλα τους κανόνες του πολυμερούς εμπορικού συστήματος. Η ενίσχυση της συνεργασίας των χωρών της ΕΕ με τρίτες χώρες θα είναι ουσιαστικής σημασίας στο πλαίσιο αυτό. Οι διατάξεις αυτές θα ενισχύσουν περαιτέρω τους βιώσιμους τομείς των ψυχανθών και των πρωτεϊνούχων ουσιών έναντι προϊόντων που καλύπτονται από τον κανονισμό και τα οποία είναι συχνά προϊόντα αποψίλωσης.

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται στο πλαίσιο του τομέα του περιβάλλοντος· στις 17 Μαρτίου, προβλέπεται σχετική συζήτηση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Περιβάλλοντος. Από τις 24 Ιανουαρίου, το κείμενο συζητείται στο πλαίσιο ad hoc Ομάδας¹ με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων των διαφόρων συναφών τομέων (περιβάλλον, γεωργία, δασοκομία, εμπόριο κ.λπ.). Κατά την πρώτη συνεδρίαση της Ομάδας αυτής, οι αντιπροσωπίες εξέφρασαν ικανοποίηση για το κείμενο και τις γενικές αρχές του και διατύπωσαν ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις.

Το παρόν έγγραφο που υποβάλλεται στο Συμβούλιο Γεωργίας έχει στόχο να προωθήσει τη συζήτηση προσανατολισμού, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που έχει αποκτηθεί από το 2013 χάρη στην εφαρμογή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία και τις επιπτώσεις της πρότασης στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας.

Η πείρα των διαχειριστικών αρχών του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία θα συμβάλλει αποφασιστικά σε αυτή τη συζήτηση, ιδίως προκειμένου να αποσαφηνίσει τις προϋποθέσεις για την καλή λειτουργία του συστήματος δέουσας επιμέλειας, καθώς και για την κατάλληλη διασύνδεση του κανονισμού με τους στόχους της μετάβασης προς μια πράσινη οικονομία και με τις προκλήσεις των εθνικών δασικών πολιτικών.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προτείνεται η συζήτηση να επικεντρωθεί στα ακόλουθα σημεία:

Καθορισμός ενός πλαισίου που συνάδει με τον στόχο καταπολέμησης της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών

Γενικοί στόχοι του σχεδίου κανονισμού είναι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εισόδου στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων που συνδέονται με αλυσίδες εφοδιασμού οι οποίες σχετίζονται με [...] την αποψίλωση και [...] την υποβάθμιση των δασών, καθώς και να αυξηθεί η ευρωπαϊκή ζήτηση και το εμπόριο προϊόντων και βασικών προϊόντων τα οποία δεν επιτείνουν την αποψίλωση των δασών.

¹ Ad hoc Ομάδα για τον κίνδυνο της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών που σχετίζεται με προϊόντα τα οποία διατίθενται στην αγορά της ΕΕ (ad hoc Ομάδα για την αποψίλωση)

Ο κανονισμός αφορά έξι βασικά προϊόντα (καφές, κακάο, φοινικέλαιο, σόγια, βοοειδή, ξυλεία) και τα παράγωγα προϊόντα τους, με ρήτρα επανεξέτασης που προβλέπει τη δυνατότητα τροποποίησης του πεδίου εφαρμογής δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος. Σύμφωνα με την εκτίμηση των επιπτώσεων, τα ακόλουθα έξι βασικά προϊόντα συνδέονται με το μεγαλύτερο μέρος της αποψίλωσης για την οποία φέρει ευθύνη η ΕΕ μεταξύ των οκτώ προϊόντων που εξετάστηκαν: το φοινικέλαιο (33,95 %), η σόγια (32,83 %), η ξυλεία (8,62 %), το κακάο (7,54 %), ο καφές (7,01 %) και τα βοοειδή (5,01 %).

Στο άτυπο Συμβούλιο υπουργών Περιβάλλοντος της Amiens, σε αρκετές εισηγήσεις εκφράστηκε ενδιαφέρον για επέκταση του πεδίου αυτού στη συνέχεια και σε άλλα βασικά προϊόντα και οικοσυστήματα. Το ζήτημα θα αποτελέσει ασφαλώς αντικείμενο εμβριθούς εξέτασης σε τεχνικό επίπεδο. Η αξιολόγηση των υπουργών Γεωργίας θα μπορούσε να συμβάλλει στην αποσαφήνιση του ζητήματος αυτού.

Βασικές έννοιες που συνδέονται με τις κατευθυντήριες γραμμές των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030 (ST 13984).

Τα δάση πρέπει να προστατεύονται λόγω του σημαντικού ρόλου τους, μεταξύ άλλων, στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν τη διατήρηση των οικονομικών λειτουργιών που είναι απαραίτητες για την τοπική ανάπτυξη και τη μετάβαση προς μια πιο πράσινη οικονομία.

Η εφαρμογή του κανονισμού αποσκοπεί στην αντιστροφή της τάσης μείωσης της παγκόσμιας δασικής κάλυψης και στην αποφυγή της υποβάθμισης των υφιστάμενων δασών. Ο κανονισμός θα εφαρμοστεί τόσο σε τρίτες χώρες όσο και σε χώρες της ΕΕ. Όσον αφορά τις χώρες της ΕΕ, καλύπτει το σύνολο της εγχώριας παραγωγής για τα έξι επιλεγμένα βασικά προϊόντα, ιδίως την ξυλεία· όσον αφορά τις τρίτες χώρες, καλύπτει μόνο τα βασικά προϊόντα που εξάγονται προς την ΕΕ. Επομένως, καλύπτει ευρύ φάσμα δασικών συνθηκών τις οποίες θα πρέπει να συνυπολογίζουν οι διατάξεις του κειμένου.

Οι συζητήσεις στο Συμβούλιο θα πρέπει να αποσαφηνίσουν το περιεχόμενο και τις επιπτώσεις του κειμένου, ιδίως τους ορισμούς του, ώστε ο κανονισμός να μπορέσει να επιτύχει τους στόχους του: να περιορίσει τη μείωση της παγκόσμιας δασικής κάλυψης στο σύνολό της, να διατηρήσει τα δασικά οικοσυστήματα σε καλή κατάσταση και, παράλληλα, να επιτύχει τους φιλόδοξους στόχους της μετάβασης προς μια πιο πράσινη οικονομία και προς ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα.

Εγγύηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δέουσας επιμέλειας

Η πρόταση κανονισμού βασίζεται σε ένα φιλόδοξο σύστημα δέουσας επιμέλειας, με στόχο τον καθορισμό κοινού πλαισίου ιχνηλασιμότητας για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης **και τους εμπόρους· το σύστημα εγγυάται την ιχνηλασιμότητα σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού και σε όλον τον κύκλο ζωής των προϊόντων που προέρχονται από ζώα.**

Μέσω του συστήματος αυτού, οι φορείς εκμετάλλευσης που εισάγουν ή εξάγουν [...] από την ΕΕ για πρώτη φορά τα προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του κανονισμού έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν δήλωση δέουσας επιμέλειας, η οποία περιλαμβάνει τη συλλογή πληροφοριών για τα εν λόγω προϊόντα και τις αλυσίδες εφοδιασμού τους, τη διενέργεια ανάλυσης κινδύνου και, κατά περίπτωση, την εφαρμογή των μέτρων μετριασμού των κινδύνων που εντοπίζονται.

Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να θεσπίσουν σύστημα ελέγχων και κυρώσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του συστήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, οι συζητήσεις στο Συμβούλιο θα πρέπει να οδηγήσουν σε καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων του συστήματος δέουσας επιμέλειας και των λεπτομερειών εφαρμογής και ελέγχου του, ώστε η εφαρμογή του να είναι πλήρως αποτελεσματική.

Ερωτήσεις προς συζήτηση

Βάσει των ανωτέρω, οι υπουργοί καλούνται να διατυπώσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Σε ποια οικοσυστήματα και βασικά προϊόντα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα προκειμένου η ευρωπαϊκή δράση κατά της αποψίλωσης των δασών να είναι η πλέον αρμόζουσα;
 2. Με βάση τις εθνικές εμπειρίες σας και τις αρχές που περιγράφονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη δασική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις και τα βασικά ζητήματα; Σε ποιον βαθμό οι βασικές έννοιες του κειμένου επιτρέπουν την επίτευξη του στόχου καταπολέμησης της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των δασικών συνθηκών;
 3. Με βάση την εμπειρία σας από την εφαρμογή του κανονισμού της ΕΕ για την ξυλεία, ποιοι είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής του κανονισμού;
-